

Korte Wandelroute Jistrum: Bramen en veel meer!

Jistrum is één van de vier esdorpen rond de Burgumermar. Op het grootste deel van de route zien we de verschillende Essen aan onze rechterhand liggen.

De zandwegen zijn allemaal Eswegen, die de scheiding vormden met De Finnen (weidelanden), De Mieden (hooilanden) en De Heiden.

Startpunt van deze wandelroute van ca. 4 km is op de parkeerplaats aan de Marwei (P). We lopen vanaf hier de Achterweg in (zie de pijl).

Langs grote gedeelten van de route zijn er diverse soorten bramen te vinden.

1. Rechts zien we een veld met een schapenhok dat tot in de zestiger jaren van de 20ste eeuw als voetbalveld van de plaatselijke voetbalclub dienst deed.
2. Het contrast tussen de hoge bouwlandgronden, de Essen, en de laaggelegen open graslanden rond de Burgumermar is hier mooi te zien. We steken de leswei over om de Achterweg te vervolgen.

3. Hier is De Iest, een van de hooggelegen Essen, aan onze rechterhand mooi te overzien.
4. Op deze plek stond vroeger het armenhuis. Een sociale instelling, maar deze werd duidelijk niet al te dicht bij de gegoede burgerij gesitueerd. We gaan aan het eind van de Achterweg een klein stukje naar rechts over de Kooiweg en daarna linksaf de Heideweg in.
5. Aan de rechterkant staat een grote Populier.
6. En hier staat een grote Schietwilg. Beide boomsoorten zijn echte boerenbomen die werden aangeplant als appeltje voor de dorst toen duurzaamheid nog gewoon was. Het hout werd gebruikt voor de klompenproductie die vroeger in bijna elk dorp plaatsvond.
7. Rechts van de bocht is een bocht van het oude beekloopje De Syl te zien. In regenrijke perioden kan dit soms nog flink stromen, terwijl het 's zomers nu en dan droog staat.
8. Links kijken we uit op de voormalige heide die waarschijnlijk in de eerste helft van de 17de eeuw is ontgonnen nadat de gemeenschappelijke gronden werden verdeeld.
9. Aan het einde van dit perceel ligt een pingoruïne; een overblijfsel van een ijslens uit de laatste ijstijd.
10. Langs de Tillewei, die hier links van het dorp wegl loopt, vinden we de Oostelijke Velden, tegenwoordig De Ikkers op It Heechlân, die in het begin van de 13de eeuw werden ontgonnen om de bouw van een stenen kerk en een inkomen voor de pastoor mogelijk te maken.
11. De rond het jaar 1230 gebouwde Romanogotische kerk van Jistrum is grotendeels ongeschonden door de eeuwen heen gekomen. Vroeger was er een duiventil op de zuidelijke dakhelling ingebouwd en was de duivenmest een belangrijke bron van inkomsten voor de kerk. Tot in de vijftiger jaren van de 20ste eeuw werd het gezang van de kerkgangers met koperen blaasinstrumenten begeleid. Nu staat het uit de voormalige Gereformeerde kerk afkomstige orgel uit ca. 1710 in deze kerk. De toren wordt door een windwijzer in de vorm van een paard bekroond.
12. In het steegje tussen de huisnummers 13 en 15 kunt u het hoogteverschil zien tussen De Buorren, de oude dorpskern, en het nieuwbouwgedeelte dat hier in De Finnen ligt. De Jistrumer Feart liep vroeger ter plaatse van de nieuwe weg, de Buurtlaan.
13. Op deze bijzondere boerderij staan een paar prachtige streekeigen uilenborden (ûlebuorden). Vooral de voorste doet zijn naam ook nog eens alle eer aan.
14. Net voor we op het beginpunt zijn aangeland zien we aan de rechterkant de benedenloop van De Syl, die hier in de Jistrumer Feart uitmondt.

